

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 54 (6867)

• Trešdiena, 1998. gada 22. jūlijs

• Cena Ls 0,18

Laime ir visu lietu kārtībā

● Guntis Skrastiņš to nebija gaidījis — Preiļu rajona «pagastveču» balsis skanēja ne sliktāk kā opermāksliniekiem.

Pagājušās sestdienas pievakarē Riebiņu pagasta kultūras namā pulcējās ļaudis no visiem rajona pagastiem un pilsētām. Preiļu rajona padomes organizētais konkurss par sakoptyāko pagastu un lauku sētu, par sakoptyāko pilsētu un māju noslēdzās ar atpūtas vakaru tā organizētājiem un dalībniekiem.

Pasākumu atklāja rajona padomes priekšsēdētājs Arvids Soldāns. Viņš uzsvēra, ka galvenais konkursa rezultāts ir sakoptyāti lauki un sētas, iegūtā pieredze un savāktā informācija par daudziem talantīgiem un radošiem cilvēkiem.

Skates rezultātus analizēja konkursa vērtēšanas komisijas priekšsēdētāja, rajona padomes attīstības nodaļas speciāliste Irēna Šaitere:

— Komisija ar prieku atzina, ka skats uz dzīvi rajona laukos un pilsētās kļūst cerīgāks nekā pirms trim vai diviem gadiem. Cilvēki visur ir apņēmības pilni,

neskatoties uz to, ka daba viņus atkal un atkal pārbauda — pērn un aizpērn ar karstu sauli, bet šogad ar lietu, kas mērcē vai katru dienu.

Dievs jau pašos pirmsākumos radīja sakārtotu pasauli, bet cilvēkam visu laiku neliek mieru doma, ka to vajag izmainīt. Ne tik senā pagātnē, kad kungi Latgalē veidoja muižas, ēku tuvumā viņi raka diķus, stādīja parkus, lai rādītu zemniekiem, kā tad vajag izskatīties videi, kurā jādzīvo. Vēlāk bija paraugkolhozi un paraugciemati — arī tie cilvēkiem mācīja, kādai jābūt apkārtnē, lai būtu patīkami dzīvot un strādāt.

Mazo piemājas pleķīšu vietā zemniekiem tagad ir lieli lauki, attīstās ražošana. Bet kā ir ar vides sakopšanu? Tas kļūva skaidrs konkursa gaitā — bija uzvarētāji, bija zaudētāji. Bet kopumā tika izdarīts liels darbs, tik liels, ka to nemaz nevar novērtēt ar dāvanām un balvām, ko sarūpējusi rajona padome.

Komisijas priekšsēdētāja uzsvēra, ka katrā pagastā ir kaut kas savs, īpašs un

neatkārojams. Arī katrā zemnieku saimniecībā tika rādītas lietas un darbi, kas komisijai lika vien pabrīnīties, cik daudz spēj izdarīt lauku cilvēki, cik radoša un plaša ir viņu izdoma.

Kā jau plašos konkursos un skatēs ierasts, labāko un centīgāko apbalvošana tika pataupīta pasākuma noslēguma daļai. 64 punktus un piekto vietu sakoptyāko pagastu skatē šogad ieguva Galēnu pagasts. Saunas pagasts ieguva 65,5 punktus un ceturto vietu skatē. Trešajā vietā ar 66,5 punktiem šoreiz palika pagājušā gada konkursa uzvarētājs Aizkalnes pagasts.

Vissīvākā sacensība, izrādās, bijusi par otro vietu — sakarā ar to, ka rezultātus rēķinot, Jersikas un Rožupes pagastus šķīra tikai puspunkts, komisija nolēma abām pašvaldībām piešķirt godam nopelnīto otro vietu. Rožupieši pārstāvēs Preiļu rajonu zonālajā sakoptyāko Latgales pagastu skatē. Bet pirmajā vietā šogad Riebiņu pagasts, iegūti 75 punkti.

Turpinājums 4. lpp.

Seminārs kokapstrādātājiem

16. jūlijā uz konsultāciju biroja organizēto semināru «Kokapstrādes uzņēmumu attīstības iespējas» rajona padomes sēžu zālē bija ieradušies 20 cilvēki no Preiļu, Ludzas, Krāslavas un Alūksnes rajoniem. Kā pastāstīja pasākuma organizatore, konsultāciju biroja galvenā speciāliste ekonomikas jautājumos Anna Buka, uz tikšanos ar 11 kokapstrādes uzņēmumu īpašniekiem, ekonomistiem un konsultāciju biroju vadītājiem bija atbraukusi darba grupa, kas īsteno PHARE programmu «Atbalsts lauku ekonomikas dažādošanai» piecos Latvijas rajonos. No Latvijas puses — asociācijas «Latvijas koks» kokapstrādes tehnoloģiskā centra speciālists Kārlis Būmanis, kā arī pārstāvji no Vācijas, projekta vadītāja Vinfrīda Brakhana vadībā. Biznesa konsultants Ingo Vurbahers analizēja situāciju, kāda ir izveidojusies apskatītajos kokapstrādes uzņēmumos. Apmeklējis 28 no tiem, viņš nācis pie secinājuma, ka tehnoloģijas ziņā mūsu uzņēmēji ir atpalikuši no Eiropas par 25 gadiem. Nolietojusies tehnika un elektroinstalācija, sliktas grīdas klājums, cauri jumti, trūkst gatavās produkcijas uzglabāšanas novietņu — tas un vēl daudz kas cits ir iemesls tam, ka produkcija nav konkurētspējīga pasaules tirgū. Lētais darbaspēks un zemā darba samaksa ir cēlonis nekvalitatīvas produkcijas ražošanai. Uzņēmēji slikti pēta tirgu, nerūpējas par ražošanas atkritumu un blakusproduktu racionālu izmantošanu, tādēļ tie aiziet zudumā. Speciālisti sniedza arī konsultācijas par biznesa plāna sastādīšanu un mērķietingu. Kārlis Būmanis runāja par vērojumiem darba drošības jomā. Izrādās, ka apskatītie gateri nav apdrošināti, nav domāts par to ugunsdrošību, ritošās daļas nav nožogotas, konstatēti arī citi pārkāpumi. Semināra dalībniekiem tika piedāvāta iespēja saņemt individuālas konsultācijas Ozolnieku konsultāciju centrā.

Semināra laikā biznesa konsultants no Vācijas apmeklēja arī Rušonas pagasta z/s «Jezufpole», kur Sandra Ozola parādīja savu stādaudzētavu un informēja par turpmākajiem plāniem. Šī bija pirmā zemnieku saimniecība piecos demonstrējuma rajonos, kuru šis viesis apmeklēja Latvijā.

Rajona zemnieki apgūst kaimiņu pieredzi

16. jūlijā rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja darbinieki, dāņu konsultanti un rajona zemnieki apmeklēja Aivara Piļpuka zemnieku saimniecību Rēzeknes rajona Dekšāru pagastā. Tur ganības ierīkotas, izmantojot dāņu tehnoloģiju. Ciemiņi apskatīja rudenī sagatavotās un pavasarī ar dāņu zāles maisījumu divos virzienos apsētās ganības viena hektāra platībā un vēroja, kā veidojas zelmenis pēc pirmās nogaišanas.

Kā pastāstīja konsultāciju biroja vadītāja Silvija Dreijere, mūsu zemnieki nevar atļauties iesēt dārgos ārzemju zāles maisījumus lielās platībās. Tajās vietās, kur sēts sarkanais āboliņš un zāle kļuvusi retāka, var veikt ganību ielabošanu ar stīgojošām zālēm. Tas novērsīs nezāļu savairošanos ganībās un ļaus izmantot zālāju sēklu mazākos daudzumos. Sējot zāli, aiz sējmašīnas nedrīkst likt ķēdes vai ecēšas, lai sēklas neierušinātu zemē pārāk dziļi vai neizmesu tās virspusē. Domājot par ganību ierīkošanu, ir jā rūpējas par pareizas tehnoloģijas ievērošanu. Šobrīd mūsu rajonā jau astoņās lielākajās zemnieku saimniecībās ļoti nopietni apsver kvalitatīvu ganību ierīkošanas iespējas.

M.Dziesma

PREIĻU PILSĒTAS DOMĒ

14. jūlijā notika Preiļu pilsētas domes sēde.

■ Sakarā ar 1998. gada 7. maijā noslēgtā līguma starp Preiļu pilsētas domi un SIA «Latgales Avio» termiņu neizpildi dome nolēma izdarīt izmaiņas mazuta piegādes līgumā, ņemot vērā pašreizējo situāciju mazuta tirgū.

Līgums paredz, ka pirmie vagoni ar kurināmo būs Aglonas dzelzceļa stacijā ne vēlāk kā 25. jūlijā. Ik nedēļu uz Aglonas staciju tiks atsūtīti divpadsmit vagoni ar mazutu (tas ir izdevīgi pašvaldības uzņēmumam «Siltums», jo samazina vagonu dikstāvi). Viss apkures sezonai nepieciešamais mazuts tiks piegādāts līdz 31. augustam. Firma «Latgales Avio» samazināja arī mazuta cenas — par vienu tonnu būs jāmaksā 58,5 dolāri (uz robežas).

■ Deputāti izskatīja jautājumu par pil-

sētas siltumapgādes sistēmas rekonstrukcijas pirmās kārtas iespējamo rekonstrukcijas variantu ekonomiskā efekta novērtējumu, kuru bija sagatavojusi konsultantfirma no Rīgas. Domes sēdes laikā galīgais lēmums netika pieņemts. Atkārtoti par to sprieda 17. jūlijā: jāapvieno Talsu un Liepu ielu katlu mājas. 23. jūlijā «Strasa konsultantiem» pilsētas domes finansu komitejā izskatīšanai jāiesniedz biznesa plāns.

■ Domes deputāti noklausījās un pieņēma zināšanai informāciju par to, ka iesniegumu atbrīvošanai no ieņemamā amata iesniedzis pašvaldības uzņēmuma «Siltums» direktors Aivars Pīzelis.

■ Dome nolēma iznomāt telpas 24 kvadrātmetru platībā apdrošināšanas akciju sabiedrībai «Latgarants». Nomas līgums tiks noslēgts uz pieciem gadiem. Apdrošinātājsabiedrībai par katru no-

mātās telpas kvadrātmetru būs jāmaksā 1,50 lati, ņemot vērā inflācijas koeficientu.

■ Tika pieņemts lēmums piešķirt sociālā dzīvokļa statusu labiekārtotam vienistabas dzīvoklim Pils ielā 8-1.

■ Deputāti pieņēma lēmumu piešķirt labiekārtotu vienistabas dzīvokli ārstei anestezioloģei, kura sākusī strādāt Preiļu slimnīcā. Tas ir viens no dzīvokļiem, ko dome paredzējusi pilsētas uzņēmumiem augsti kvalificētu speciālistu izmitināšanai.

■ No sporta pasākumu finansēšanai paredzēto līdzekļu sadaļas deputāti 50 latos piešķīra sporta kluba «Cerība» vieglatlētikas nodaļai četru sportistu starta nodrošināšanai Valsts prezidenta balvu izcīņā Valmierā. Sacensības notika 17. un 18. jūlijā.

L.Kirillova

VIETĒJAS ZIŅAS

Sākusies konkursa «Sakoptākais pagasts» otrā kārtā

22. jūlijā tiks uzsākta sakoptāko Latgales pagastu novērtēšana. Kā informēja konkursa vērtēšanas komisijas loceklis, rajona padomes izpilddirektors padomnieks Uldis Koņečņijs, līdz 29. jūlijam komisija apskatīs sešus sakoptākos Latgales rajonu pagastus. Pēc rezultātu apkopšanas 31. jūlijā nosauks konkursa uzvarētāju — sakoptāko pagastu Latgalē. Visas sešas dienas komisijas darbs tiks atspoguļots arī Latgales televīzijā.

Notiek gazifikācijas shēmas izstrāde Preiļiem

Šonedēļ tiks pabeigta Preiļu pilsētas gazifikācijas shēmas izstrāde, ko veic a/s «Rūpnieciskais projekts». Kā informēja Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs, pagājušajā nedēļā notika trases vietas izvēles saskaņošanas pilsētas domē. A/s «Latvijas gāze» ir piešķirusi līdzekļus projekta dokumentācijas sakārtošanai, bet lēmumu par to, vai vispār tiks ieguldīta nauda 6 km maģistrālā gāzes vada izbūvei līdz gāzes sadales stacijai un tālāk līdz patērētājiem, pieņems akciju sabiedrības valde.

Projektēs nojumes autobusa stāvvietām Livānos

Livānu pilsētas dome izsūtīs priekšlikumu projektēšanas firmām piedalīties skicē konkursā par autobusa nojumju izbūvi. Augusta sākumā īpaši izveidota komisija izvērtēs konkursa rezultātus un uzvarētājfirmai piedāvās veikt projektēšanas darbus šim nolūkam piešķirtās summas ietvaros.

Subsīdijas lopotībā

Subsīdijās par 1998. gada otro ceturksni rajona lopotņi šomēnes saņems 10 507 latus. Šī summa paredzēta par šķirnes zirgiem un cūkām, par realizētajām šķirnes telēm un realizētajiem jaunlopiem gaļai.

Livānos dibinās Latvijas Sarkanā Krusta nodaļu

Kā pastāstīja Livānu pilsētas domes deputāte, pensionāru padomes priekšsēdētāja un šīs idejas autore Veneranda Caune, 30. jūlijā Livānos tiks dibināta Sarkanā Krusta nodaļa. Tās galvenais mērķis — sniegt vecajiem cilvēkiem bezmaksas medicīnisko aprūpi mājās un palīdzēt ar pārtiku. Iecerēts organizēt zupas virtuvi un sniegt arī citu palīdzību tiem vecākā gadagājuma livāniešiem, kuriem tā būs vajadzīga. Kāds Livānu uzņēmējs ir apsolījis bezmaksas telpas pilsētas centrā, saņemts atbalsts arī no Livānu slimnīcas. Pašlaik SK biedru rindās iestājušies jau vairāk nekā divdesmit cilvēki. Ja biedru būs tik daudz, ka organizāciju pamanīs arī republikā, tad ir cerības saņemt centralizētus sūtījumus.

M.Dziesma

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Dibinātājs un izdevējs —
SIA «Novadnieks. Redakcija».
Izdevēja un redakcijas adrese:
Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
Tālr. 22059, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
22305 (reklāmas un sludinājumu
pieņemšana), 22154, 21996
(korespondentiem). Fax 21759.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā»
Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Ofsetiespiedums.
Viena uzsk. iespiedloksne. Metiens 4060.
Pasūtījuma indekss 3033.

Nodibināts «Jasmuižas fonds»

17. jūlijā Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzeja filiālē Raiņa muzejā «Jasmuiža» pulcējās pazīstami literatūras, mākslas un vēstures, kā arī sabiedriskie darbinieki, lai piedalītos muzeja, Preiļu rajona padomes un Aizkalnes pagasta padomes sadarbības līguma parakstīšanā un atklātā sabiedriskā fonda «Jasmuiža» dibināšanā.

Jasmuiža Latvijā un pasaulē izskanējusi kā piemiņas vieta Rainim. Muzejs iepazīstina ar laiku, kad veidojās dzejnieka personība, daiļrades ievirze un filozofiskie uzskati. Tomēr Rainis nav vienīgais iemesls, kāpēc šī vieta būtu kopjama un lolojama. Jasmuiža ir uzturama arī kā viens no Latgales kultūras centriem, kurā līdzās dzejai līdzvērtīgi pārstāvēta Latgales tautas māksla, galvenokārt keramika (vairāk nekā 1100 vienības), kā arī Latgales novada kultūrvēsture, īpaši akcentējot Preiļu novadu un Aizkalnes pagastu, kas izsenis pazīstams ar gudriem un gaišiem cilvēkiem.

Muzeja darbība pašlaik notiek trijās ēkās. Sliktā tehniskā stāvokļa dēļ ir nojaukts uz muzeju pārvēstais Andreja Paulāna memoriālais keramikas ceplis, pabeigti priekšdarbi tā atjaunošanai. Kā uzskata viens no pazīstamākajiem Latgales keramiķiem Pēteris Ušpelis, Jasmuižai ir visas iespējas kļūt par nopietnu keramikas centru, kur noritētu ne tikai keramikas dienas, bet arī reāls darbs.

Turpinās brīvības estrādes atjaunošana. Tā būs iespēja paplašināt pilnvērtīgu muzeja darbību kultūras pasākumu organizēšanā, aicinot tur izrādīt lugas, sniegt koncertus.

Nav nekāds noslēpums, ka pēdējā laikā vasarās uz Latgali arvien biežāk brauc tūristi no citiem Latvijas novadiem un ārzemēm. Jasmuiža ir ideāla vieta, lai piesaistītu tūristus ar muzejā skatāmajām ekspozīcijām, bet arī neļautu viņiem pēc muzeja apskates tūlīt doties projām. Gleznainie Jašas krasti tam varētu kļūt par pietiekami nopietnu iemeslu. Lai tā būtu, nepieciešams veicināt tūrisma objektu izbūvi un attīstību.

Lai nodrošinātu Raiņa muzeja «Jasmuiža» darbību un attīstību, paralēli valsts budžetā paredzētajam finansējumam ir nepieciešams piesaistīt papildus līdzekļus. Šajā nolūkā 17. jūlijā tika nodibināts atklātais sabiedriskais fonds «Jas-

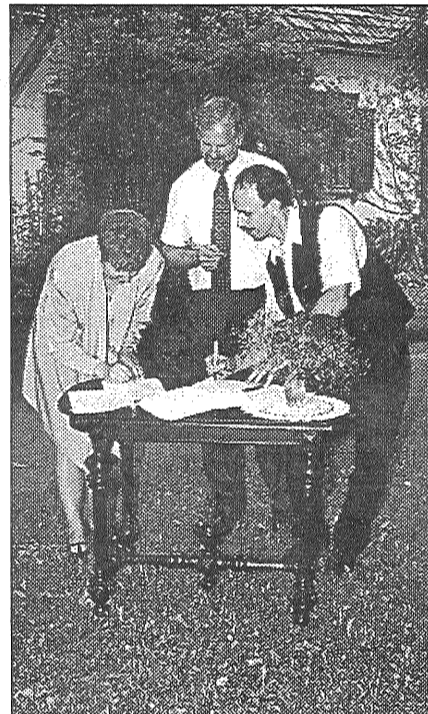
● Izstādes «Latgales laikagrāmatas lapas» atklāšanā piedalījās Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzeja krājumu glabātāja un izstādes veidotāja Anna Eglina un «Mūderniki» no Preiļiem.

muīža» un apstiprināti fonda statūti. Par fonda biedriem var kļūt jebkura juridiska un fiziska persona, kas darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem un fonda statūtiem.

Par pirmajiem atklātā sabiedriskā fonda «Jasmuiža» biedriem kļuva Aizkalnes pagasta padome un Preiļu rajona padome, kā arī Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzeja direktors Ivars Zukulis, kinorežisors Jānis Streičs, mākslinieks Jāzeps Pigoznis, keramiķis Pēteris Ušpelis, Saeimas deputāte Anta Rugāte, Jasmuižas muzeja darbinieki. Savu piekrišanu piedalīties fondā devuši arī citi Latvijā un novadā pazīstami sabiedriskie, politiskie un kultūras darbinieki, kā arī vairāki rūpniecības uzņēmumi, biznesmeņi.

Pirms sadarbības līguma parakstīšanas un atklātā sabiedriskā fonda «Jasmuiža» dibināšanas pasākuma dalībnieki piedalījās izstādes «Latgales laikagrāmatas lapas. Veltījums 1997. gada aprīļa kongresam Rēzeknē» atklāšanā. Izstādē atklāja Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzeja krājumu galvenā glabātāja Anna Eglina, kura ir arī izstādes veidotāja. Viņai šajā darbā palīdzēja mākslinieki Jānis Spalviņš, Valdemārs Lagzdīņš un Andris Melbārdis.

L.Kirillova
J.Silicka foto

● Svinīgais brīdis ir klāt — sadarbības līgumu paraksta Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzeja direktors Ivars Zukulis un Aizkalnes pagasta domes priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis.

Ierosina paaugstināt pasta tarifus

Satiksmes ministrs Vilis Krištopans valdībai iesniedzis priekšlikumu par pasta pakalpojumu tarifu paaugstināšanu, kas paredz maksu par vēstules nosūtīšanu par 5 santīmiem, bet uz Eiropas valstīm — par 10.

Kā preses konferencē stāstīja a/s «Latvijas pasts» ģenerāldirektors Aivars Droiskis, valdībai iesniegtais projekts paredz, ka no 1999. gada 1. janvāra vēstules nosūtīšana Latvijas robežās 10 santīmu vietā maksās 15. Savukārt jau no šī gada augusta vai septembra maksu par vēstules nosūtīšanu uz Eiropas valstīm plānots paaugstināt līdz 30 santīmiem pašreizējo 20 vietā, bet par vēstuli uz pārējām pasaules valstīm — līdz 40 tagadējo 30 santīmu vietā. Priekšlikumu valdībā paredzēts apspriest tuvāko nedēļu laikā.

Pēc V.Krištopana teiktā, starptautisko tarifu sadārdzināšanās iedzīvotājiem nebūs sevišķi smags «triciens». Par to liecinot arī statistika — 1997. gadā tikai 20-25% vēs-

tuļu sūtītas uz ārzemēm.

No tarifu paaugstināšanas iegūtā nauda tiks izmantota 7,5 tūkstošu uzņēmuma darbinieku algu palielināšanai, kas pašlaik vidēji ir 83,61 lats. Ja valdība priekšlikumu atbalstīs, jau augustā katram «Latvijas pasta» darbiniekam alga palielināsies par 5 latiem. Līdz gada beigām šim mērķim nepieciešami Ls 300000. V.Krištopans uzsvēra, ka īpaši smagā situācijā ir pastnieki, kuriem alga ir tikai 42 lati, bet lauku rajonos pat vēl mazāka. Lai gan vēstuļu, pabalstu un pensiju iznēsāšana ir bīstams darbs daudzo laupīšanu un uzbrukumu dēļ, gandrīz 3000 Latvijas pastnieku neesot apdrošināti. Tāpat viņi nav apgādāti ar velosipēdiem, apaviem un formas tērpiem.

Pasta tarifi ir vienīgais pakalpojums, par kuru joprojām ir tiesīgs lemt Ministru kabinets. V.Krištopans šādu kārtību nosauca par «anahronismu» un atzina, ka tas būtu jādara neatkarīgam tarifu regulatoram. 1997. gadā «Latvijas pasts» nosūtījis 24 miljonus vēstuļu Latvijas teritorijā un 4 miljonus — uz ārzemēm.

«Diena»

Mediķiem palielinās algas

Augustā mediķi varētu saņemt lielākas algas nekā jūlijā. Šis palielinājums iespējams tādēļ, ka Saeima nobalsojusi par 4,9 miljonu latu piešķiršanu medicīnai, informēja veselības valsts ministrs Viktors Jaksons.

V.Jaksons prognozē, ka medmāsām alga varētu palielināties par Ls 11 līdz 14, ārstiem — par Ls 20 līdz 25. Algu paaugstinājums esot saskaņots ar Latvijas Ārstu biedrību, arodbiedrību un medicīnas māsu asociāciju. V.Jaksons uzsēra, ka pašreizējā prioritāte ir medicīnas darbinieku algas, nevis tehnoloģijas un jumtu remonts. Vai to atbalstīs arī medicīnas iestāžu vadītāji, ir katra vadītāja un arī arodbiedrības kontroles ziņā.

«Rīgas Balss»

Lopbarību var sagatavot kvalitatīvi un lēti

Nesenās vizītes laikā mūsu pusē dāņu lauksaimniecības konsultanti apmeklēja vairākas rajona zemnieku saimniecības, kur iepazīs ar ganībām, lopbarības sagatavošanu ziemai un sniedza konsultācijas zemniekiem. Viņi iegriezās arī Rožupes pagasta zemnieku saimniecībā «Kapteiņi», kuras īpašniece Silvija Bračka par gūtajām zināšanām un to pielietošanu praksē «Novadniekam» pastāstīja:

Zemi neizmantojam lietderīgi

— Dāņu konsultanti manā saimniecībā lielu uzmanību veltīja ganībām un skābbarības sagatavošanai. Atzinīgi novērtējuši ganību kvalitāti, viņi ieteica neaizmirst tās arī savlaicīgi, jau otrajā dienā pēc noganīšanas, nopļaut. Zāli var likt skābbarībā, bet ganības katru reizi pēc nopļaušanas jāmēslo ar minerālmēsliem, lai izaugtu kvalitatīvs zelmenis. Tādā veidā vienas un tās pašas ganības var izmantot trīs reizes un govju ganīšanai nav nepieciešamas tik lielas platības kā līdz šim. Kā teica konsultanti, desmit govju ganīšanai pietiekot ar 3,5 hektāriem. Lai gan mūsu zemnieki saprot, ka ganības jānopļauj, taču tam parasti neatliek laika, rezultātā cieš ganību kvalitāte un zāle vairs neaug tik mīksta un zaļa kā vajadzētu. Arī ganību atjaunošana pie mums nav īsti pareiza. Izrādās, ka nav racionāli sēt sarkano āboliņu, kā esam to parādūši darīt, jo divu trīs gadu laikā tas izzūd. Sarkanā āboliņa vietā esot jāsiē baltais āboliņš, bastardāboliņš, airene, auzene un citas zāles.

Govij skābbarība garšo labāk

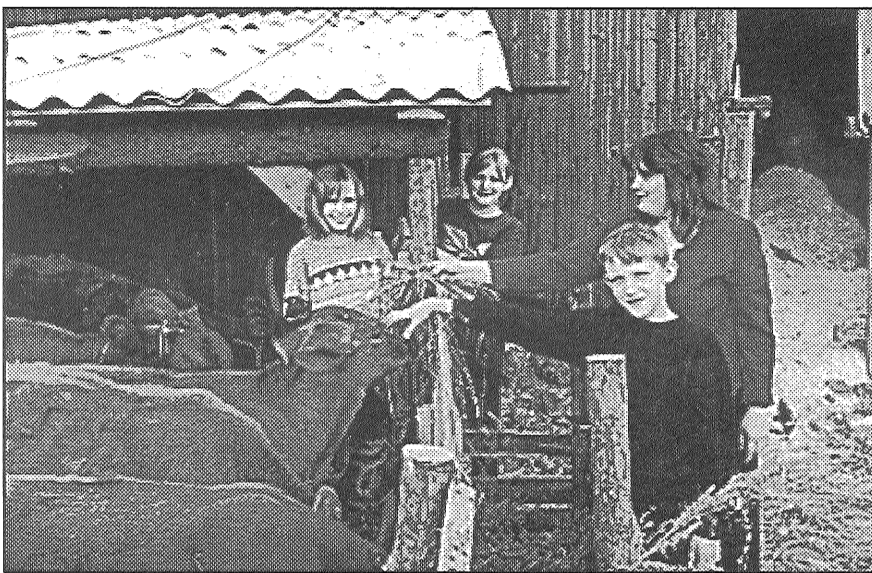
— Ja ir divas trīs govīs, tad sienu var izžāvēt arī kaudzēs, taču manām 54 govīm siens ir jāpresē. Lietainā vasarā tas sagādā lielas grūtības. Pricējos, ka ir gatavots gan siens, gan skābbarība. Atzinīgi novērtējuši jau paveikto, dāņi ieteica skābbarības apjomus palielināt. Viņi uzskata, ka govīm siens vispār nav vajadzīgs, skābbarību tās varot ēst divdesmit četras stundas no vietas un nekas

jauns viņām nenotikšot — tikai došot vairāk piena. Kādreiz arī es baidījos no skābbarības, jo māte strādāja fermā un es ļoti labi atceros, kā kolhoza laikos no tās sprāga teļi. Daudzi piedzima slimi un jau trešajā dienā gāja bojā, negribas pat atcerēties. Pie visa vainīga bija slikti sagatavota skābbarība, jo par tās kvalitāti toreiz neviens nerūpējās. Savas saimniekošanas pirmajos gados pieļāvu daudz klūdas, taču tagad, kad sadarbojos ar konsultāciju biroja vadītāju Silviju Dreijeri, darbs veicas labāk. Piemēram, Galēnu pagasta zemnieki mani iedrošināja gatavot skābbarību. Kad pagājušajā gadā sagatavoju pirmās simts tonnas, konstatēju, ka govīs to ēd daudz labprātāk nekā sienu un bietes, arī lopu zudumu nebija. Pagājušajā gadā skābbarību govīm izbaroju tikai reizi dienā, šogad barošu biežāk. Barojot lopus ar kvalitatīvu skābbarību un minerālvielām, miltus nemaz nevajag un izslaukumus var dabūt tādus pašus kā vasarā.

Strādājot pa vecam, draud izputēšana

— Mēs paši sadārdzinām barības sagatavošanas procesu, tādēļ arī tik ļoti knapiņāmies ar naudu. Piena cena ir ļoti zema, un tiem, kas nodarbojas ar piena ražošanu, klājas grūti. Uzskatu, ka tagad jāsaimeko ekonomiskāk. Esmu apņēmējusi — ja vienas siena tonnas sagatavošana izmaksā aptuveni divpadsmit latus, tad tonna skābbarības — četrus latus. Arī biešu audzēšanas izmaksas ir ļoti lielas — divpadsmit lati par tonnu. Jāmaksā biešu ravētājiem un novācējiem, nerēķinot pārējās izmaksas. Lai gan ar darbaspēku problēmu nav — saimniecībā strādā cilvēki no Līvāniem, taču arī nelabvēlīgi laika apstākļi var sagādāt neparedzētus zaudējumus. Pagājušajā gadā bietes audzēju trīs hektāros, šogad — vienā, bet nākošgad neaudzēšu nemaz, melasi vedīšu no Jēkabpils cukurfabrikas.

Esmu ierīkojusi skābbarības bedri, kuras izmaksāja 1000 latus, tādēļ no konservantiem šogad esam atteikušies, iztiksim ar sāli. Astoņos hektāros iesēti mieži

● Tāpat kā Valmieras rajonā, arī šini saimniecībā teļi dzīvo laukā, nojumē, to galvenie kopēji ir bērni. No kreisās: meitas Jogita, Agija, māmiņa Silvija un dēls Agris.

un āboliņš. Mieži šogad aug slikti, tāpēc domāju tos gatavot skābbarībai. Tehnikas skābbarības sagatavošanai man pagaidām nav, šogad to iznomāja paju sabiedrība «Jersika». Ceru, ka nākamgad šo problēmu atrisināšu.

Piena izslaukums paaugstinās

— Saimniecībā strādājam četri cilvēki, vasarā noliģstam ganus. Veidojot ganāmpulku, priekšroku dodu «Latvijas brūnajai», kaut arī daudzi zemnieki cenšas iegādāties «holšteinietes». Uzskatu, ka «Latvijas brūnā» ir vispiemērotākā mūsu klimatiskajiem apstākļiem un nav tik kaprīza. Pēdējo divu gadu laikā esmu nedaudz samazinājusi ganāmpulku uz mazražīgo govju rēķina. Izslaukumi kāpuši no 3700 līdz 4000 kilogramiem. Pagājušajā gadā uz Rēzeknes piena kombinātu nosūtīju 192 tonnas, bet šī gada pirmajā pusgadā — 91 tonnu augstākās šķiras piena. Pati nodarbojos ar piena pārraudzību, piena paraugus nosūtu uz Rēzeknes piena kombinātu, bet datu apstrāde notiek Riebiņos. Esam iegādājušies jaunu piena dzesētāju, ja būtu nauda, nomainītu slaukšanas iekārtas un pie-

na vadus. Slaucot govī ar Zviedrijā ražoto iekārtu, aparāts nebojā tesmeni, arī mazgāšanai nav jāpatērē tik daudz laika, viss notiek automātiski. Ja iekonomēšu naudu uz barības sagatavošanas rēķina, varēšu iegādāties visu nepieciešamo, kas ļaus darbu paveikt ātrāk.

Braukājot apkārt, daudz ko iemācos

— Kad bijām Valmieras rajona saimniecībās, redzēju, kā teļi mitinās nojumēs. Arī es nolēmu pamēģināt un mēnesi vecus tos izvietāju laukā. Manas nojumes apskatīja arī dāņu speciālisti un painteresējās, ar ko es tos teļus baroju. Uzzinājuši, ka līdz pusgamam baroju tos ar spēkbarību un sauso pilnpienu, viņi uzskatīja, ka nav vajadzīgs tik ļoti sadārdzināt izmaksas telišu audzēšanai. Teliņiem pietiekot ar spēkbarību un miežu miltiem. Vēl viņi ieteica neganīt kopā ar slaucamajām govīm teles, kuras noēdot visu labo zāli, kas vajadzīga piena ražošanai. Turpmāk domāju sekot viņu ieteikumiem.

M.Dziesma
J.Silicka foto

— Skolu vidējais nolietojums ir 60-70 procenti, —

«Novadnieku» informēja rajona skolu valdes speciālists celtniecības un saimnieciskās apkalpošanas jautājumos **Ainārs Maceļkevičs**. Viņš teica, ka, lai rajona skolas uzlabotu līdz mūsdienai prasību līmenim, būtu vajadzīgi 17 miljoni latu.

Sliktāks stāvoklis, kā izrādās, ir ar tām skolām, kas celtas pēdējos divdesmit trīsdesmit gados. Tādu ir apmēram puse no visām rajona skolām. Skolās esot sliktā kvalitātē veikti celtniecības darbi, tās būvētas pēc standartiem, kas vairs neiztur mūsdienai prasības. Labākā stāvoklī ir pirmās brīvvalsts laikā būvētas skolas. Tajās nolietojas logi un durvis, ko viegli atjaunot, bet joprojām lietojami ir sienu bloki, jumti. Ar īpašu kvalitāti neizceļas arī pašas jaunākās skolas. Piemēram, vienai no jaunākajām — Pelēču pamatskolai jau ir vajadzīgs pamatīgs jumta remonts, kas prasīs apmēram 12 tūkstošus latu.

Vislielākie remontu vajadzīgi Vārkavas vidusskolā, kur ēku konstrukcijas īpatnību dēļ milzīgi līdzekļi tiek patērēti apkurei. Sienas plānas, logi lieli, aizņem vairāk par 40 procentiem no sienu platības, kas nav normāli. Daudz līdzekļu būtu vajadzīgs Rudzātu palīgskolai remontam.

Aināra Maceļkeviča darba lauks — aprēķināt tāmes remontiem, izgatavot vienkāršākus projektus, aprēķināt darba

izmaksas, sastādīt aktus avāriju gadījumos. Tik nolietotas skolas izmantojot, ne reizi vien mācību gada laikā atgadās neparedzēti notikumi, kā, piemēram, tas bija Galēnu pamatskolā, kurā ielūza grīda. Bez tam skolu valde ar savu transportu var piegādāt remonta un celtniecības materiālus. Caur skolu valdi ienāk arī līdzekļi no Izglītības vai Finanšu ministrijām, kas izmantojami skolu remontam, tāpat arī Latgales attīstības programā paredzētie līdzekļi.

Jau piekto gadu pēc kārtas rajons saņem līdzekļus no Latgales attīstības programmas. Šajos gados tie bijuši apmēram 65 tūkstoši latu. Tos saņēmušas toreizējā Preiļu 1. vidusskola, Arendoles (pat divreiz), Siļukalna, Rožupes pamatskola, pērn par šiem līdzekļiem tika remontēta Ardavas pamatskola. Rožupes pamatskolā līdzekļus izlietoja iebūvēto griestu remontam, Salas un Siļukalna pamatskola no vietējām pašvaldībām saņēma bērnu darztu telpas, kurās bija jāierīko apkure.

Šogad no Latgales attīstības programmas pa astoņiem tūkstošiem piešķirti Vārkavas vidusskolai un Rušonas pamatskolai. 5000 latu no valsts budžeta pārdales saņem Arendoles pamatskola.

Lai skola varētu saņemt palīdzību no Latgales attīstības programmas, darbu plānošana un tāmes sastādīšana jāpaveic jau iepriekšējā gadā. Arī nākamajā gadā

palīdzība no šīs programmas pieprasīta Vārkavas un Rušonas skolām, jo piešķirtos līdzekļus iecerēto darbu veikšanai ir par maz. Rušonā šī nauda paredzēta sporta zāles celtniecībai, Vārkavā — siltumtrases rekonstrukcijai.

Savukārt Galēnu pamatskola līdzekļus nedabūja, un tai būs jāmeklē kāds cits risinājums. Arī Pelēču pamatskolas jumta remontam pašvaldībai nāksies meklēt kredītu. Šādā pat ceļā pērn jumtu remontēja Vārkavas vidusskolā. Šogad bija plānota Vārkavas vidusskolas viena korpusa sienu siltināšana un siltumtrases atjaunošana. Diemžēl piešķirto astoņu tūkstošu latu šiem darbiem ir par maz, šogad tiks atjaunota vienīgi siltumtrase no katlu mājas līdz skolai. Trasē līdz šim bija lieli siltuma zudumi. Jau līdz 1. septembrim darbi būs paveikti, zudumi trasē novērsti, taču tos radīs skolas konstrukcijas. Ja nākamgad arī tiks saņemta nauda no Latgales attīstības programmas, tad, kā teica Ainārs Maceļkevičs, sāksies rietumpuses korpusa siltināšana. Tas nozīmē, sienas no ārpusē tiks pārklātas ar minerālvates slāni, pēc tam uzliks armējošais siets, bet virsū — apmetums. Šādi esot siltināta kāda Jelgavas skola. Jau pirmajā gadi ietaupīti 40 procenti no apkures naudas. Uzlabojies mikroklimats, bērni neslimo.

Arendoles pamatskola piešķirtos 5000 latu izmantos elektroinstalācijas nomai-

ņai, papildu telpu iekārtošanai pils ēkā, ūdensvada, kanalizācijas, tualetes ierīkošanai, kā arī sporta inventāram un mēbelēm.

Paralēli Latgales attīstības fondam skolas var pieteikties ar projektiem valsts investīciju saņemšanai. Šogad šādus līdzekļus saņem Preiļu 1. pamatskola. Tā būvē sporta zāli. Arī ģimnāzija, kam līdzekļi tikuši no valsts budžeta pārdales.

Ir skolas, kuras ietekmējis ne tik daudz laika zobs, kā citu organizāciju paviršība. Rimicānu pamatskolas pirmajā stāvā ir pastāvīgi plūdi. Remontējot ceļu gar skolu, tas ievērojami paaugstinās, līdz ar to ne sniega, ne lietus ūdeņi neatrod ceļu notecei, jo to aizsprosto augstais uzbērums. Ūdens regulāri pārplūstina pirmā stāva grīdas, un skolai pastāvīgi jāmaina sapuvušie grīdas dēļi. Kaut arī padziļināti pie skolas esošie novadgrāvji, tas nelīdz. Šajā skolā kritiskā stāvoklī ir satrunējušie logi. Pie tiem neviens pat neriskē piekarties, lai neuzgāžas uz galvas. Rimicānu pamatskola ir rindā līdzekļu saņemšanai no Latgales attīstības programmas.

Tajā pašā laikā atbilstoši finansiālajām iespējām skolās notiek mazāka mēroga kosmētiskie remontu. Tos lielākoties veic paši skolu darbinieki, bet no skolu valdes var saņemt konsultācijas, darba izmaksu apjomus, tā var sarunāt darba veicējus, palīdzēt materiālu piegādē.

L.Rancāne

Lai me ir visu lietu kārtībā

Sākums 1. lpp.

Par sakoptāko pilsētu skates rezultātiem «Novadnieks» jau rakstīja. Šoreiz varam piebilst tikai to, ka Preiļu un Līvānu domes priekšsēdētājos bija jūtams īsts sacensības gars, tāpēc nākamgad skate būs vēl spraigāka.

Balvas un pateicības saņēma sakoptāko lauku sētu īpašnieki, amatnieki, zemnieki, kuri par svarīgāko uzskata videi draudzīgu saimniekošanu, nodarbojas ar tūrisma popularizēšanu un attīsta ražošanu. Ziedus un dāvanas saņēma arī skolas, mazpulku dalībnieki, kultūras darbinieki un bibliotekāri. Skates vērtēšanas komisijas simpātiju balvas — Aglonas pagasta izpilddirektorei Inārai Lukaševičai un Vārkavas pagasta priekšsēdētājam Artūram Štagaram.

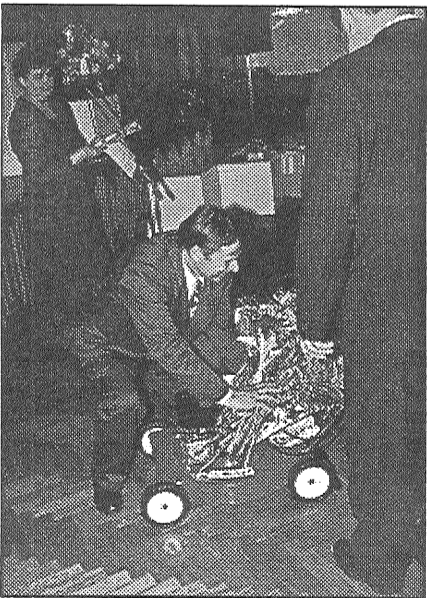
Konkursa dalībnieku vārdā runāja Rožkalnu sakoptākās lauku mājas īpašniece **Ruta Norkārkle:**

— Tādi konkursi ir ļoti vajadzīgi, tie palīdz uzturēt sētā īpašu atmosfēru. Noteikti jāriko skate arī turpmāk, varētu vienīgi nedaudz mainīt tematiku, noteikumus. Žēl, ka šogad netika ņemta vērā saimniecību un pagastu izaugsme, bet tas ir ļoti svarīgi. Esmu pārliecināta, ka mūsu miļā Latgalīte kļūs arvien skaistāka un bagātāka.

Sakoptāko pagastu konkurss pēc Latvijas Zemnieku savienības iniciatīvas valstī notiek jau ceturto reizi. Tāpēc «Novadnieks» izmantoja izdevību un aicināja izteikt savu viedokli par to reģionālās komisijas priekšsēdētāju **Leopoldu Zundu:**

● Preiļu domes priekšsēdētājs **Vladimirs Ivanovs:** «Es uzskatu, ka skatē nebija zaudētāju.»

● Riebiņu pagasta padomes priekšsēdētājs **Voldemārs Adamovičs** uz jaunā zāles plāvēja vizina ziedus.

— Izvērtēt pagastus nav viegli, mana triju gadu pieredze to liecina. Cilvēki ir strādājuši, un ar katru gadu kļūst arvien sarežģītāk atrast labākos.

Rožupiešu pretinieki būs Mākoņkalna pagasts no Rēzeknes rajona, Izvaltas pagasts no Krāslavas rajona, Mērdzenes pagasts no Ludzas rajona, Rugāju pagasts no Balvu rajona, Liksnas pagasts no Daugavpils rajona.

Iepriekšējos gados Preiļu rajonā man patika latviskuma gars un mentalitāte. Un tas ir galvenais, neskatoties uz iegūto vietu.

Rīgas mākslinieku lustināti vakara dalībnieki grieza dančus līdz vēlai nakts stundai. Gudri vīri esot teikuši, ka laime ir visu lietu kārtībā. Tas nozīmē — ja kārtīgi strādāts, vajag arī kārtīgi atpūsties. Un atkal pie darba. Līdz nākamajam gadam, līdz nākamajai skatei.

**L.Kirillova
J.Silicka foto**

● Ja trešā vieta, tad trešā — bet dāvana noderēs, domā Aizkalnes pagasta padomes priekšsēdētājs **Pēteris Rožinskis.**

● Rožupes pagasta padomes priekšsēdētājs **Viktors Kūka** gluži vai salicis zem dāvanas smaguma. Bet varbūt zem atbildības nastas, jo ir jāgatavojas zonālajai skatei?

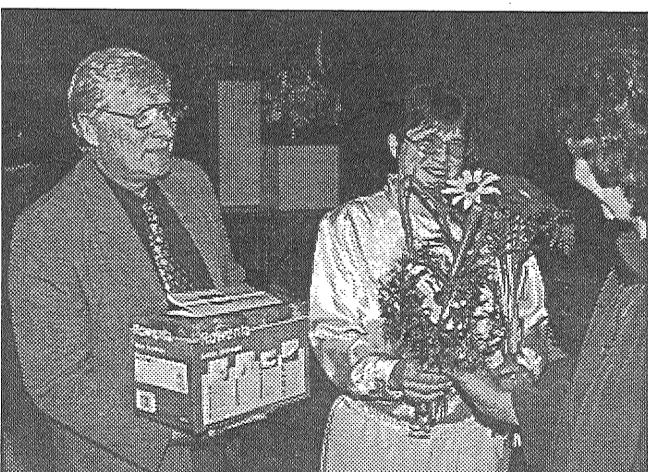
● Kā tas gadījies, kā ne, bet Līvānu domes priekšsēdētājam **Visvaldim Gercānam** dāvanā tāpat kā pērn putekļusūcējs «Elektrolux»...

● Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja **Maija Spūle** smaidīga — ne jau kuram katram atzinības rakstu pasniedz pats **Leopolds Zunda.**

● Gluži kā no smalko aprindu hronikas: sirms kungs (**Leopolds Zunda**) čukst ausī glaimojošus vārdus simpātiskai brunetei (**Irēna Šaitere**).

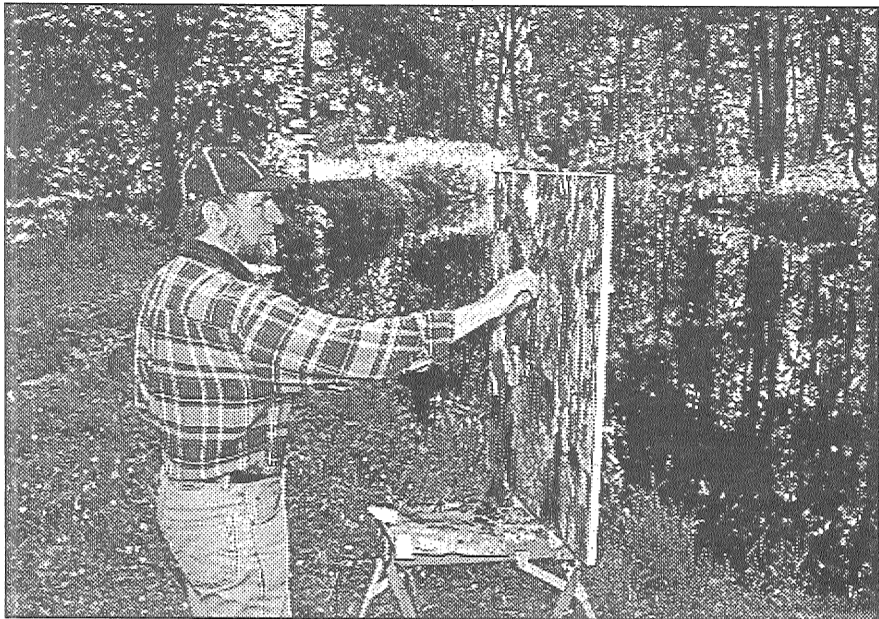

● Cakulu ģimene no Aglonas pagasta saņēma balvu par sasniegumiem tūrisma attīstībā.

● Pēc kopīgas dziesmas ar **Romualdu Kavinski** un **Gunti Skrastiņu** **Leopolds Zunda** bija gatavs pēdējo ņemt sev līdzi — māksliniekam esot talants noņemt spriedzi.

Mākslinieku plenērs Preiļos

● Jāzeps Pigoznis: «Man ir bijuši kādi četri pieci piedāvājumi iesaistīties politikā. Esmu tam par vecu, darba arī ļoti daudz. Vienīgā vēlēšanās, lai politikā ienāk pēc iespējas vairāk godīgu cilvēku. Bet es gleznošu.»

Pagājušajā nedēļā Preiļos un tuvākajā apkārtnē bieži manīja mūspusei neierastu ainu — kādā gleznainākā vietnā, krāsu kastēm un molbertiem apkārtējo pasauli gluži aizmirsuši, glezno, glezno... Plenērā piedalījās Osvalds Zvejsalnieks, Helēna Svilāne-Kuzmina un Jāzeps Pigoznis — visi Preiļu pusē labi pazīstami un iemīļoti krāsu un otu meistari.

Izmantojot tik retu izdevību, «Novadnieka» lasītāju vārdā jautājām viņiem, kā patika Preiļos un kā veicās gleznošana.

Osvalds Zvejsalnieks: — Plenērs ir laba un sena tradīcija, kad mākslinieki vasarā sapulcējas brīvā dabā. Kādreiz, pirms gadiem desmit vai divdesmit, tos rīkoja Mākslinieku savienība, pareizāk sakot, laucinieki — Mākslinieku savienības lauku nodaļas arī te Latgalē. Tad mēs parasti slēdzām līgumus ar uzņēmumiem, kolhoziem vai pašvaldībām. Tradīcija ir saglabājusies. Plenērus turpina rīkot, piemēram, Krāslava. Šogad tiekamies Preiļos.

Plenēri parasti beidzas ar izstādi, kurā rādām savus darbiņus. Nekad jau nav tā, ka uzglezno piecus vai sešus gatavus darbus. Tās ir studijas. Šoreiz esmu uztaisījis vienu bildi, ar pārējām jābrauc mājās pabeigt. Biju Aglonā, vienu dienu pastrādāju Jasmuižā, arī tepat Preiļos. Krāslavā, kur iepriekšējo reizi biju plenērā, cilvēki, acimredzot, pieraduši pie māksliniekiem un absolūti nereaģē. Te mūs pamana.

Helēna Svilāne-Kuzmina: — Man šoreiz plenērā rodas tādi tumšāki darbi. Žēl, ka tieši nedēļas beigās esmu iestrādājusies, kad plenērs jau jābeidz. Kad kādu laiku nav būts ārā, uzreiz grūti ielekt dabā, vajag iejusties.

Smagā krāsu kaste ir jānes uz muguras. Iepriekš jau noteikti kaut kas ir noskatīts, bet viss atkarīgs no apgaismojuma. Eju, skatos un pēkšņi jūtu — te ir jāpaliek. Ir klāt tas mirklis, kad jābeidz šaubīties. Parasti izvēlos tādus banālus tematus, lai būtu pilsētiņa, ieliņas, tipiskas ainas.

Esmu gleznojusi Krāslavā, Balvos, vairākkārt arī Preiļos. Pagājušajā gadā man bija izstādīti darbi šeit, arī citās rajona vietās. Parasti savas izstādes neplānoju, bet atsaucos, ja mani kur aicina. Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs mani aicina bieži, smejos, ka esmu

te gandrīz vai štata darbiniece.

Katreiz kā pārsteigumu un brīnumu izjūtu to, ka šajos smagajos ekonomiskajos apstākļos cilvēkiem tomēr ir nepieciešama māksla. Nāk uz izstādēm, pērk un dāvina gleznas. Tas ir patīkami, ka cilvēki ilgojas pēc tā, ko nevar nopirkt veikalā. Esmu optimiste, tāpēc nevaru pat pieļaut domu, ka mums klāsies slikāk.

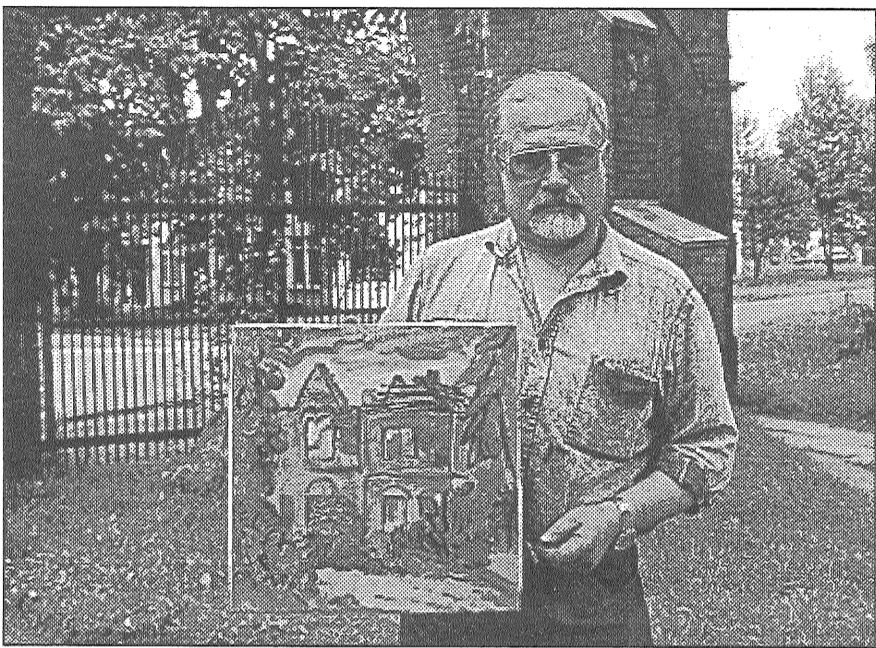
Pašlaik jūtama tendence, ka daudzi grib braukt projām no Latvijas. Es saprotu studentus, kuriem jāredz pasaule, jāiegūst pieredze. Bet man ir jābūt un jāpaliek tieši te — Latgalē.

Jāzeps Pigoznis: — Runājot par plenēru, ir vairāki aspekti, kāpēc tajā ieinteresēti mākslinieki un arī rīkotāji. Dzīvojot savā ierastajā vidē, cilvēks ir ļoti aizņemts ar saviem ikdienas pienākumiem un darbiem. Ir ļoti grūti no tā visa izrauties. Atbraucot uz plenēru, ir daudz vieglāk mobilizēties darbam. Pirmkārt, pašam gribas. Otrkārt, kāds taču visu ir organizējis un tāpēc ir vēlēšanās sevi ataisnot un nenoslīkot. Tad izdodas daudz paveikt.

Pilsētās, vietās, kur ir daudz mākslinieku, apkārtnē vide ienāk darbos tūri automātiski. Kur nav tādas mākslinieku koncentrācijas, rīkojot plenērus, vide tiek īpaši it kā aicināta gleznās. Mākslas darbā vietas, vides fiksējums ir nedaudz savādāks nekā fotogrāfijās — iespāidi tiek izlaisti caur mākslinieka uztveri. Mākslinieks visu mēro ar savu mērauklu, un tas nav slikti.

Pēc dabas esmu optimists, ļoti cieņu humoru. Man dzīvē gadījies sastapties ar dažiem cilvēkiem, kam nav humora izjūtas. Ziniet, tā ir dieva sodība gan viņiem pašiem, gan citiem. Manuprāt, tādām cilvēkam dzīve ir kā slogs. Esmu optimists, tomēr man piemīt arī zināmas analītiska spējas, tāpēc cenšos uz dzīvi skatīties pozitīvi, jo pretējā gadījumā dzīve ir apgrūtināta un neko nedod.

Divdesmit septiņus gadus strādāju Mākslas akadēmijā par pasniedzēju un

● Osvalds Zvejsalnieks: «Jaunība paliek jaunība. Vienīgi, kad cilvēks paliek vecāks, viņam grūti to jaunību atcerēties. Tāpēc arī saka, kad mēs augām, gan tā nebija.»

● Helēna Svilāne-Kuzmina: «Rīga man pamazām kļūst arvien svešāka un nepazīstamāka, lai gan esmu tur nodzīvojuši krietnu daļu sava mūža. Toties Latgale — mīļāka.»

vēroju, kā veidojas jaunie mākslinieki. Man ir radusies pārliecība, ka stilu nevar izveidot, pēkšņi sadomāt, ka nu es gleznošu tā vai šitā. Lai izveidotots stils, vajag ļoti uzticēties sev un patiesi ielikt savos darbos pasaules uztveri. Vienkārsi dzīvot — bet līdz galam, nevis drusciņ. Divu vienādu cilvēku pasaulē nemaz nav, un nav pasaulē arī vienādu gleznošanas stilu. To nevar sagribēt, stilam ir jābūt un viss.

Cilvēki tagad bieži raud, ka nu ir tik grūti. Redziet, Latvijai nekad nav bijis viegli. Atceros iepriekšējo maiņu laiku, kad Latviju sadzina kolhozos. Tas bija tik smags laiks, kādu šobrīd neviens nespēj iedomāties. Jebkuras pārmaiņas ir sarežģītas. Nevar būt tā, ka viss tiks pārkārtots bez zaudējumiem. Protams, ir daudzas parādības, ko es tagad gribētu redzēt savādākas.

Māksla un pārmaiņas?.. Es pazīstu kādu latvieti, kurš Amerikā Čikāgā uztaisīja

skaistāko mākslas galeriju un cerēja tur rādīt Baltijas mākslinieku darbus. Viņš bankrotēja, jo atvēra galeriju brīdī, kad sākās karš Persijas līcī. Mākslas tirgus Čikāgā apsīka. Latvijā, neskatoties uz visiem juku laikiem, galerijas pastāv. Mākslas dzīve pastāv. Bet tā nebūtu, ja cilvēki par to neinteresētos.

□□□

Sestdien kinoteātrī «Ezerzeme» Osvalds Zvejsalnieks, Helēna Svilāne-Kuzmina un Jāzeps Pigoznis rīkoja plenēra noslēguma izstādi. Tie, kuri to paspēja aplūkot, brīnās, vai tik gaiši, saulaini un skaisti ir mūsu Preiļi? Laikam jau tiešām ir vajadzīgs skats no malas, lai pamanītu to, kam nedēļām, mēnešiem un gadiem esam ierasti gājuši garām.

Plenēra noslēgumā mākslinieki teica paldies Preiļu pilsētas domei, kas šo pasākumu finansēja. Jāzeps Pigoznis un Osvalds Zvejsalnieks domei kā pateicību par laipno uzņemšanu apsolīja dāvanā divas studijas izstrādātas gleznas. Helēna Svilāne-Kuzmina kādu savu darbu dāvinās Preiļu Valsts ģimnāzijai. Jāzeps Pigoznis gleznu, kurā redzama Preiļu parka kapela, saņems arī Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs. Vēlreiz visus plenēra laikā radušos darbus Preiļos redzēsīm nākamgad.

L.Kirillova
J.Silicka foto

POLICIJAS ZIŅAS

(6. — 13. jūlijs)

■ 6. jūlijā Grigorijš G. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Līvānos, Sporta ielā 5. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 6. jūlijā Jersikas pagasta Stūrišķos nozagta papīrmalka un sabojāts piebraucamais ceļš. Vainīgās personas noskaidrotas, ierosināta krimināllieta.

■ 6. jūlijā Aleksandrs M. Silajāņos nelikumīgi izjauc vasaras virtuvi, kura pieder Nadeždai G. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 7. jūlijā Imants Č. izdarīja huligāniskas darbības Preiļos, 1. maija ielas 3 mājas pagalmā. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 7. jūlijā Vladimirs J., braucot ar motociklu Līvānos pa Meža ielu, neizvēlējās drošu ātrumu un ietriecās elektrības stabā. Negadījuma rezultātā vadītājs ar traumām nogādāts Līvānu slimnīcā.

■ 7. jūlijā automašīnas Mitsubishi vadītājs Juris S. brauca pa ceļu Kategrade — Jaunaglona. Viņš neizvēlējās pareizu braukšanas ātrumu, iebrauca pretējā braukšanas joslā un sadūrās ar automašīnu VAZ 2101, kuru vadīja Valentīns H. Bojāti abi transporta līdzekļi, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 7. jūlijā V.P. vadīja automašīnu MAZ (ar piekabī) pa ceļu Rīga — Daugavpils. 172. kilometrā, iebraucot Līvānos, piekabe atkābinājās no automašīnas un iebrauca grāvī. Negadījuma rezultātā tā tika bojāta. Laimīgā kārtā cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 8. jūlijā automašīnas Opel Ascona vadītājs Vladimirs G. Preiļos, braucot pa Līvānu ielu, aizmīga un ietriecās stabā. Cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 8. jūlijā Pēteris P. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības pret savu kaimiņienu Preiļos, Aglonas ielā 15. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 8. jūlijā Arnis G. alkohola reibumā vadīja Audi 80 Aglonas pagasta Jaunaglona. Viņš nepakļāvās ceļu policijas darbinieku likumīgajām prasībām un izrādīja fizisku pretošanos. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 8. jūlijā Arvīds U. sarīkoja ģimenes skandālu Rožupē. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 9. jūlijā Rožupes pagasta Starēs pie mājas tika piekauts Guntis G. Vainīgās personas noskaidrotas, ierosināta krimināllieta.

■ 9. jūlijā Andris B. sarīkoja ģimenes skandālu Preiļos, 1. maija ielā 3. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 9. jūlijā ceļa Rīga — Daugavpils 178. kilometrā automašīnas BMW 518 vadītājs Viktors S. neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, tāpēc nespēja tikt galā ar mašīnas vadību. Rezultātā viņš nobrauca no ceļa un apgāzās. Cietušo nav. Bojāta automašīna. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 9. jūlijā Artūrs M. izdarīja huligāniskas darbības Preiļos, Liepu ielā 9. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 10. jūlijā ceļa Preiļi — Krāce 6. kilometrā aizdegās automašīna Ford Scorpio, kura piederēja Aleksandram T. Aizdegšanās iemesls — īssavienojums elektrovados.

■ 10. jūlijā Androniks K. sarīkoja ģimenes skandālu Stabulniekos. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 10. jūlijā Preiļos, Aglonas ielā notika sadursme starp Audi 100, kuru vadīja Dmitrijs F., un VAZ 21213, kuru vadīja Pēteris V. Cietušo nav. Bojāta automašīna. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 10. jūlijā automašīnas BMW vadītājs Guntars U. Līvānos, braucot pa Dzirnau ielu, netika galā ar transportlīdzekļa vadību un ietriecās kokā. Bojāta automašīna. Vadītājs un pasažiere ar traumām nogādāti Līvānu slimnīcā.

■ 10. jūlijā Juris P. Silajāņu pagasta Bikovā sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 10. jūlijā Aglonas pagasta Lopotās izcēlās ugunsgrēks un nodega dzīvojamā māja, kura pieder Helēnai Z. Ugunsnelaimes iemesls — īssavienojums elektrovados.

■ 10. jūlijā Jānis D., vadot Audi 80 alkohola reibumā, ceļa Preiļi — Aglona 8. kilometrā netika galā ar automašīnas stūri, iebrauca grāvī un ietriecās kokā. Bojāta automašīna. Cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 10. jūlijā Genādijs K. Aglonas pagasta Skudru Grebežos aizbēra ceļu, kas ved uz Antona K. mājām. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 10. jūlijā Rēzeknes rajona iedzīvotājs Ivars C. Līvānos pa Rīgas ielu automašīnā VW Transporter bez preču pavadzīmēm veda 800 litrus spirtam līdzīga šķidruma. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 11. jūlijā Marks K. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Līvānos, Krasta ielā 5. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 11. jūlijā Roberts M. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Rožkalnu pagasta Arendolē. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 11. jūlijā Genādijs K. Aglonas pagasta Skudru Grebežos aizbēra ceļu, kas ved uz Aijas K. mātes mājām. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 11. jūlijā konstatēts, ka Vārkavas vidusskolā uzlauzta matemātikas kabineta durvis, kā arī atvērta citu kabinetu durvis un sabojātas četras atslēgas. Vainīgā persona noskaidrota, ierosināta krimināllieta.

■ 12. jūlijā Grigorijš G. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības Līvānos, Rīgas ielā 228. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 12. jūlijā Leontīne S. sarīkoja ģimenes skandālu Pelēču pagasta Kozupos. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas nodaļas informācija

Preiļu rajona policijas nodaļas darba pusgada rezultāti

Šī gada pirmajos sešos mēnešos rajonā reģistrēti 242 noziegumi, no kuriem atklāts 191 noziegums, kas ir 78,9 procenti. Šis rādītājs ir sestais labākais valstī. Atklāto noziegumu skaita ziņā labākie rezultāti ir Kuldīgas rajona policijas nodaļai, kur no izdarītajiem 214 noziegumiem atklāti 185 (86,4 procenti).

Salīdzinājumam — Rēzeknes rajonā un pilsētā pirmajā pusgadā izdarīti 436 noziegumi, atklāti 274 (62,8 procenti). Daugavpils rajonā un pilsētā izdarīti 949 noziegumi, atklāti 601 (64,4 procenti). Krāslavas un Jēkabpils rajonos izdarīti attiecīgi 211 un 332 noziegumi, bet atklāti 75,8 un 53,9 procentu noziegumu.

No visiem Preiļu rajonā izdarītajiem

noziegumiem 104 gadījumos vainīgās personas bijušas alkohola reibumā. Sešos mēnešos notikušas divas slepkavības, abas jau atklātas. Atklāta arī 101 no izdarītajiem 129 zādzībām.

Rajona policijas nodaļas iecirkņu inspektori pusgadā sastādījuši pavisam 985 administratīvos protokolus, katrs no viņiem ierosinājis vidēji 10 krimināllietas.

Kriminālpolicijas inspektori pūgāda laikā ierosinājuši vidēji 19 krimināllietas katrs. Bet ceļu policijas inspektori sešos mēnešos atklājuši 2958 pārkāpumus. Katrs ceļu policijas inspektors sastādījis vidēji 174 protokolus.

L.Kirillova

Un nu ar mums runā klusums

Sākums 13., 27. jūnija, 8. un 15. jūlija numuros.

(Līdz šim publicēta Silajāņu pagasta Krevu saimniecības īpašnieka Aleksandra Pelniņa dienasgrāmata par savas saimniecības un dzimtas vēsturi, kā arī izvešanu 1941. gada 14. jūnijā. Šis turpinājums sākas ar to nodaļu, kad izvesto vilciens 3. jūlijā ir apstājies gala stacijā — Kanskā. Red.)

● Alfrēda Vitiņa un Ernas kāzas.

4.VII. Izlaida mūs no vagoniem. Te nu arī pievienoja mums Nikolaju, nu bija visi kopā. Notāvējām tepat vien dienu uz uzbūruma. Pie vakara gruzovikos pārvadāja mūs uz Kanskas skolu pārnakšņot. Liela, skaista skolas ēka, kā uzcelta. Novietojās kā kurš, kur skolā, kuri pagalmā, visiem ēkā rūmes nepietika. Nakts diezgan vēsa. Te arī satiekāmies ar daudz paziņām no Rēzeknes, Preiļiem, Varakļāniem un tā tālāk.

Te nu sākās mana slimība, kolīdz no vagona izgāju, — saņēma mani ārkārtīgi liela caurēja, ne mazākās saturs. Tā pagāja visa nakts. Visi bēdu brāļi gan sajūsmināti par drīzu mājās braukšanu!

5.VII. Otrā dienā tikām vesti, kur nu kurais — izvadāti pa tairgas kolhoziem. Mēs un mūsu vagona biedri tikām aizvesti uz Dzeržinsku, kādus 84 kilometrus no Kanskas. Tur nu manim cik necik atturēties vajadzēja, bet nez no kurienes Kolam bija ieteikuši, ka te tuvumā esot upīte. Aizgājām ar Koļu uz upīti, tur nu izmazgājās, apvilku citas drēbes, bet tas maz ko deva. Pārgulējām Dzeržinskas skolā.

6.VII. Otrā rītā sabrauca kolhoznieki mūs saņemt, cik jau nu kuram kolhozam piešķirts, tā tad, mēs vagona biedri, netikām visi kopā. Mans stāvoklis bija bēdīgs, nevarēju citiem līdzī brukt. Mani aizveda uz slimnīcu. Uz kādu kolhozu mūsējie aizbrauca, es nezināju. Mamma ar slimoja, bet ne tik lielā mērā kā es.

Nu biju Dzeržinskas slimnīcā. Vīriešu nav, tikai sievietes, tik labi ārstes, kā arī apkalpotājas. Slimnīcas personāls ļoti laipns un pakalpīgs, tikai tā iekārta tāda bēdīga, īpaši gultas veļa trūcīga. Kamēr es slimnīcā sabinju, tur ieradās vairākas latvietes kā apkalpotājas. (Tagad, kā dzirdu, esot visas atlaistas.)

14.VII. Nikolajs ieradās no rīta lietus pēc. Esot novietoti Orlovkas kolhozā, kādus 25 kilometrus no Dzeržinskas.

15.VII. Izrakstīja mani no slimnīcas kā veselu. Telefonējām uz Orlovku, lai brauc mani izņemt no slimnīcas.

16.VII. Gaidu Nikolaju, tas neatbrauca, bet bija uzdots pasta vedējam mani pārvest. Sliktis brauciens, visu laiku lija lietuss, diezgan vēss. Es stipri saaukstējos un izvārgu, bet nu esam visi kopā.

Pieveida mani Orlovkā pie mazas, ar sabrukušo jumtu mājiņas. Iekšā iedams nodauzīj pie durvju stenderes galvu. Ārkārtīgi zemas durvis un arī pati mājiņa. Mamma rīkojas ap krāsni, vakariņas gatavodama, jaunie darbā. Istabiņa septiņi soļi kvadrātā, tāda kā Krevu ēdamā istaba, tāni nu mēs dzīvojam visi pieci. No sliktā brauciena un saaukstēšanās mana slimība atjaunojās.

Kolhozs «Orlovka» ārkārtīgi nabadzīgs, ļaudis vārgst bez maizes, retums, kuram ir vēl kartupeļi, vāra kādas tur putas un ēd (to zāli sauc «čermša»). Mēs esam ievesti galīgā postā, darbā jāiet, bet maizes nedod, jo kolhozam pašam nav.

Te ir apkārtne daži kolhozi turīgāki, ir saimnieki, kuriem ir krājumi, var šo un to no produktiem dabūt, bet vajag brukt un meklēt. Nevar jau svešinieks zināt, pie kura ir. Un tad ir vēl tā, ka par naudu nelabprāt dod, bet maina pret drēbēm un citu. Viņi saka, par naudu neko nevar pirkt, jo bodītes tukšas. Par naudu ir izdevīgāk pirkt, kuram ir naudas vajadzība, — nodokļu maksa, vai, ja tiek kāds ģimenes loceklis iesaukts kara dienestā, un tas pie mums notiek ļoti bieži.

Maksa šāda: par rudzu miltiem 50 — 60 rubļi pudā, par visai netaicamu sviestu un speķi — 30 — 35 rubļi kilogramā, spainītis kartupeļu — 10 rubļi, glāze putrainu — viens rublis, glāze medus — pieci rubļi.

Tā nu mēs te dzīvojam, bet cik ilgi sniegs tie mūsu kapitāli un cik ilgi mums būs te jādzīvo? Jūlija beigās un augusta sākumā mana caurejas slimība pamazām pārgāja, bet nu parādījās cita slimība, sāka kājas uzpamp. Tās ir sirds un nieru slimības sekas. Var sacīt, tā ir ūdens kaite «voginka», ūdens daļas sirds un nieres nepārstrādā, tās sakrājas locīkļos. Būtu bijis ārstis un zāles, būtu kāds atvieglojums, bet nu pamazām jānonīkst, jāaiziet Sibīrijas taigas priedēs uz atdusu tālu jo tālu no mīļās un dārgās dzimtenes. Bet tas viss Dieva ziņā, kā Viņš būs nolēmis, tā arī būs.

28. VIII. Šodien mūs, izsūtītos, iesauca milicijā un paziņoja mums ar parakstu, ka mēs visi esot izsūtīti uz 20 gadiem. Visi šo paziņojumu uzņēma ļoti vienaldzīgi, tā sacīt, kā izsmieklu.

20. IX. Līdz šim visi mūsu ļaudis bija sajūsmā par drīzu atgriešanos dzimtenē, bet nu izrādās, ka karš velkas arvienu garumā. Tātad, kamēr miers nav noslēgts, par mūsu pārvešanu nav ko domāt. (Par stāvokli kara laukos mēs un šejieniēši neko noteikti nezinām, jo no avīzēm mēs it neko nevaram izprast, frontes stāvoklis netiek minēts, tikai stāsta par ienaidnieka zvērestībām. Cik mēs varam spriest, ka ap Maskavu un Ļeņingradu ciņas iet plašumā.) Kas ir noticis un notiek mūsu dzimtenē, par to mums nav ne vēsts.

Nu mums nav cerību atgriezties šoruden tēvijā, tad tikai jātaisās uz ziemas dzīvi — pārziemot tepat Sibīrijas taigā, jāgādā produkti līdz pavasarim.

1.X. Bet nu visi produkti paliek arvien dārgāki, turpretī mūsu līdzekļi iet uz beigām. Naudas kā kuram, daudzām jau nav, daudz izpalīdzās ar drēbēm, kuri ir paspējuši vai kuriem bija izdevība vairāk lieku drēbju līdzī paņemt. No kolhoziem mēs neko nevaram sagaidīt, kā tikai dabu.

Mums personīgi nekādu lieku drēbju nav, bet it īpaši nekādu ziemas uzvalku, kažoka — neviena. Sibīrijas aukstums mācas virsū, jādomā, kā no tā izsargāties.

20. X. 10. oktobrī sabrauca mūsu kolhozā Volgas vācu kolonisti, kādas piecas ģimenes. Viņi nav izsūtīti tā kā mēs, bet kara joslas tuvošanās dēļ izvākti. Arī kolhoznieki diezgan trūcīgi, bet pilnīgi iztikuši. Te viņiem tas pats būs, kas mums, — bads.

3. XI. Nikolajs ar Valiju aizbrauca uz Dzeržinsku, kolhozā auzu kaltēt. Nopirka kādus divus kilogramus kausētu aitas tauku par 45 rubļiem, par ko mēs ļoti priecājamies. Tādas mantas reti dabūjam.

Sagatavoja L.Rancāne
Turpinājums sekos.

Jauno vieglatlētu skate noslēgusies

Latvijas skolēnu sporta spēles, kurām šogad 51. gadskārta, būtībā ir tā pati vecā, labā skolnieku spartakiāde. Vidējās un vecākās vecuma grupas skolu vieglatlētiem tā ir kā visa gada paveiktā darba skate. Vai citādi stadionā varētu sastapt tik daudz sporta skolu un sporta klubu direktorus, rajonu sporta darba vadītājus. Tā kā, lai aizbrauktu un piedalītos vismaz svarīgākajās sacensībās, mēs turpinām meklēt naudiņu paši, t.i., vieglatlēti, tad vest vēl līdz priekšniekus būtu pārlieta greznība, vai ne?!

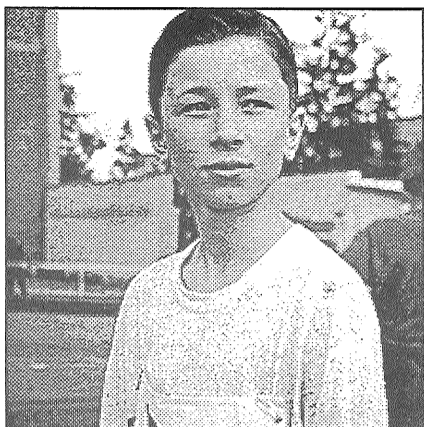
Kā tad mēs izskatījāties, es domāju, protams, rezultātu ziņā, jo vienota forma pat sapņos mums vairs nerādās, pat naglu kurpes nākas lāpīt, mainīt, aizņemt. Bet kā māca indiešu joga: katrai nelaimei laimīte galiņā. Šīs grūtības mūs ir norūdījušas, radinājušas būt patstāvīgiem, taupīgiem, atrast risinājumu pat šķietami bezizejas stāvoklī.

Sacensībās piedalījās 36 komandas — visu rajonu un republikas pakļautības pilsētu (Rīgu pārstāvēja spēcīgākie galvaspilsētas sporta klubi) izlases. Lūk, labāko desmits:

1. Valmieras raj. — 455 punkti.
2. Aizkraukles raj. — 419 p.
3. Daugavpils pilsēta — 389 p.
4. Tukuma raj. — 371 p.
5. Bauskas raj. — 344 p.
6. «Arkādijas» sporta klubs — 334 p.
7. Preiļu raj. — 315 p.
8. Daugavpils raj. — 301 p.
9. RVS (Rīgas vieglatlētikas skola) — 299 p.
10. Ventspils raj. — 278 p.

Tā kā katrā komandā startēja 16 dalībnieki, runāt par veiksmi var visai nosacīti. Tā būtībā ir jaunatnes vieglatlētikas šī gada reitings tabula. Ļoti urķīgs lasītājs varētu arī atminēties, ka pagājušā gadā jubilejas (50.) skolēnu sporta spēlēs starp 32 komandām mēs bijām piektie ar 367 punktiem. Nolikums pēdējos gados nav mainījies, tāpēc — viss atklājas salīdzinot! Ja starp iestājesāmeniem Medicīnas akadēmijā Eva Petrāne būtu atradusi laiku vienkārši noskriet, pat tālu no personīgajiem rekordiņiem, savas iemīļotās 1500 un 3000 m distances, mēs komandu vērtējumā arī šogad būtu akurāt piektajā vietā. Bet nebūsim pārāk bargi pret Evu un ceram viņu jau kā LMA studenti redzēt Lauku sporta spēlēs Valmierā.

Bet nu par tiem, kas bija un cīnījās. Galēniete Evita Erte uzvarēja 3 km soļojumā — 14 min. 15,9 sek. un līvānietis Guntars Panteļejevs 3000 m skrējienā

● Jurim Nīcgalim 3. vieta 3 km soļojumā zēniem.

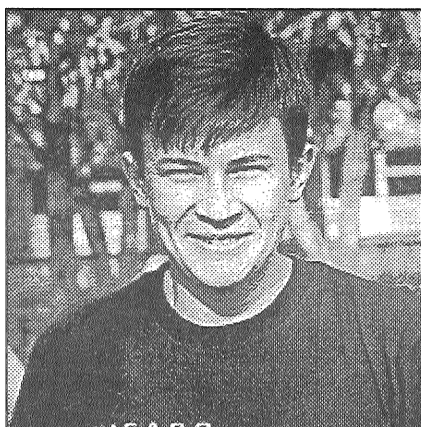
— 9 min. 05,9 sek. Abi to izdarīja ļoti pārliecinoši, kā jau Latvijas Nacionālās izlases dalībniekiem pieklājas.

Jau sacensību izskaņā tikām arī pie neplānotas medaļas. Riebiņietis Vladimirs Patrejevs, jau paspējis kļūt par studentu Rīgas Tehniskajā universitātē, uzvarēja skolēnu sporta spēlēs augstlēkšanā — 1 m 85 cm. Par ciņas spriegumu šī disciplīnā liecina tas, ka Māris Prikulis no PVĢ, pārvarot 1 m 80 cm otrajā mēģinājumā, dalīja tikai 6.-8. vietu.

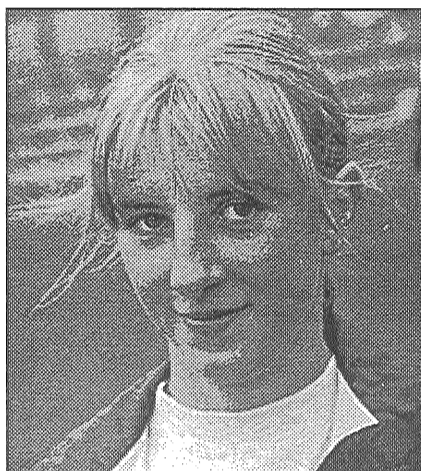
Kā jau ierasts, komandas medaļu pūru smagāku darīja soļotāji. Zoja Smirnova no Līvāniem finišēja otrā (aiz E.ertes) 3 km — 15 min. 56,5 sek. jauniešu grupā, bet vārkaviete Līga Stankeviča to pašu paveica vidējā vecuma grupā meitenēm 3 km — 16 min. 03 sek. Zēniem 3 km distancē bronzas godalgu nopelnīja līvānietis Juris Nīcgalis — 15 min. 35,5 sek.

Jā, ja Līvānu pilsētas dome būtu sekojusi Preiļu piemēram un izsludinājusi prēmijas sportistiem par uzvarām svarīgās sacensībās, vieglatlēti krietni patukšotu pilsētas kasi. Būtu vismaz naudiņa, par ko aizbraukt uz nākamajām sacensībām.

Preiļu domei gan būs jāpiešķir prēmija tikai Andrejam Soboļevam, kurš izcīnīja bronzas godalgu 100 m skrējienā — 11,4 sek. Tāda pat kaluma medaļu uz Silajāņu pagastu pārveda Sergejs Gorins, kurš 1500 m veica 4 min. 17,4 sek. Šajā distancē tikai divas sekundes desmitdaļas uzvarētājam zaudēja Guntars Panteļejevs — 4 min. 00,7 sek. Lielisks personīgais rekords! 800 m skrējienā bronzas medaļu nopelnīja līvāniete Svetlana Paškova — 2 min. 8 sek., viņai arī

● Rajonā ātrākais sprinteris Andrejs Soboļevs — trešais Latvijā!

● Katrās sacensībās personīgais rekords, ar katrām sacensībām arvien tuvāk līderēm līvāniete Svetlana Paškova. J.Silicka foto

teicams rezultāts 400 m skrējienā — 1 min. 00,3 sek., kas gan deva tikai 6. vietu. Gan trīssoļlēkšanā, gan šķēpa mešanā, Latvijā pēdējos gados vispopulārākajās vieglatlētikas disciplīnās, dalībnieku skaits tuvojās trim desmitiem, tāpēc atzinīgi jāvērtē līvāniešu Oskara Pastara un Alekseja Bondareva izcīnītās astotās vietas ar rezultātu attiecīgi 11 m 75 cm un 46 m 81 cm.

Jaunie vieglatlēti tagad var atvilkt elpu līdz augusta vidum, kad plānots «Grand Prix» posms. Šobrīd visa uzmanība pieaugušo vieglatlētikai — Valsts prezidenta balvu izcīņai (jau notika pagājušās nedēļas nogalē. Red.) un Lauku sporta spēlēm. Turiet ikšķus!

Jāzeps Lazdāns,
SK «Cēriba» vieglatlētikas
nodaļas vecākais treneris

Rajona vieglatlēti Zviedrijā

Vis sākas ar jauno vieglatlētu uzvaru republikas komandu sacensībās, kurās tad arī tika izcīnīta ceļazīme uz Valbo spēlēm Zviedrijā. Un tā, 1. jūlija rītā mūsu 10 cilvēku komanda, kuras sastāvā bija Zane un Daira Liniņas (Preiļu 1. pamatskola), Vitālijs Jekimovs (Preiļu 2. vidusskola), Līga Švirkste (Rožupes pamatskola), Gatis Valters (Līvānu 1. vidusskola), Kristaps Jankovskis (Jersikas pamatskola), Kristīne Anspoka, Inga Stikāne, Līga Stankeviča (Vārkavas vidusskola) un Vārkavas vidusskolas skolotājs Edgars Vaivods, devās uz Tallinu. Tur mums piebiedrojās Valmieras jaunie vieglatlēti un, sagaidījuši prāmi, devāmies savā nakts braucienā pāri Baltijas jūrai uz Zviedrijas galvaspilsētu Stokholmu. Apmēram 200 kilometru attālumā no tās atradās galamērķis — Valbo. Līdz sacensību sākumam 3. jūlijā mums vēl bija iespēja apskatīt ciematu un izpeldēties baseinā.

Sacensību organizācija un pretimnākošā tiesnešu darbība patīkami pārsteidza. Sacensībās veicās labi, ļoti pārliecinošas un skaistas uzvaras izcīnīja Vitālijs Jeki-

● Latvijas vieglatlētu komanda Zviedrijā.

movs 60 metru barjerskrējienā un Kristaps Jankovskis 800 metru skrējienā. Bet Līgai Stankevičiai otrā vieta 1500 metru skrējienā.

6. jūlija vakarā devāmies mājup un jau 7. jūlija pēcpusdienā bijām Rīgā.

Liels paldies Latvijas Skolu sporta federācijai, Preiļu rajona padomei, Upma-

las, Rožupes, Jersikas pagastiem, Preiļu, Līvānu domēm par finansiālu atbalstu.

Šāds patīkams brauciens būs stimuls turpmākajam treniņu darbam.

Līga Stankeviča,
Vārkavas vidusskolas
10. klases skolniece
E.Vaivoda foto

No 1. septembra būs jauni degvielas kvalitātes noteikumi

Ar 1998. gada 1. septembri spēkā stājas noteikumi, kuri nosaka degvielas kvalitātes vides normatīvus un prasības degvielas atbilstības novērtēšanas institūciju pilnvarošanai reglamentētajā atbilstības novērtēšanas sfērā, lai nodrošinātu vides kvalitātes un patērētāju aizsardzību.

Noteikumi nosaka, ka degvielas mazumtirdzniecības vietā, kur realizē benzīnu, norādāms benzīna veids — svīnu saturošs vai bezsvīna benzīns — un pētnieciskais oktānskaitlis. Degvielas mazumtirdzniecības vietā, kur realizē svīnu saturošu benzīnu, pārdošanā jābūt arī bezsvīna benzīnam. Aizliegts realizēt kā bezsvīna benzīnu tādu benzīnu, kura sastāvā esošo svīna savienojumu daudzums, pārrēķināts tīrā svīna daudzumā, pārsniedz 0,013 g/l. Tāpat aizliegts realizēt svīnu saturošu benzīnu, kura sastāvā svīna savienojumu daudzums, pārrēķināts tīrā svīna daudzumā, pārsniedz 0,15 g/l. Tiesa gan, līdz 1999. gada 31. decembrim pieļaujama svīna savienojumu daudzums, pārrēķināts tīrā svīna daudzumā, pārsniedz 0,37 g/l, bet līdz 2001. gada 31. decembrim pieļaujama sēra saturs dīzeļdegvielā nedrīkst pārsniegt 0,2% no dīzeļdegvielas masas.

Gaisa transporta līdzekļos lietojamās degvielas sastāvā sēra saturs nedrīkst pārsniegt 0,2% no degvielas masas.

Bez tam aizliegts realizēt benzīnu, kurā benzola saturs pārsniedz 5% no tūlpuma. Noteikts, ka Latvijā realizējamās dīzeļdegvielas sastāvā sēra saturs nedrīkst pārsniegt 0,05% no dīzeļdegvielas masas.

Visus ar degvielas atbilstības novērtēšanu saistītos izdevumus sedz uzņēmumi, kas iesaistīti degvielas aprītē.

Noteikts, ka šie noteikumi jāievēro visiem uzņēmumiem un valsts institūcijām, kuras iesaistītas degvielas aprītē.

«Dienas bizness»

Inflācija jūnijā bija 0,7%

Patēriņa cenas Latvijā šī gada jūnijā, salīdzinot ar maiju, pieaugušas par 0,7%, salīdzinot ar pērnā gada jūniju — par 5,9%, savukārt šī gada sešu mēnešu laikā patēriņa cenas pieaugušas vidēji par 3,2%, liecina Centrālās statistikas pārvaldes informācija.

Salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, preču cenas palielinājušas par 0,4%, bet pakalpojumu — par 1,9%, bet, salīdzinot ar pagājušā gada decembri, attiecīgi par 2,6 un 5,5%.

Uztura produkti jūnijā kļuvuši dārgāki par 0,7%, apģērbi un apavi — par 0,6%, veselības aprūpe — par 0,1%, bet transporta pakalpojumi — par 5,1%. Par 0,9% dārgāka jūnijā kļuvusi izglītība, par 0,2% — alkoholiskie dzērieni un tabaka.

Dzīvokļa īres, ūdens, elektrības un apkures, sakaru, viesnīcu un sabiedriskās ēdināšanas cenas jūnijā nemainījās, savukārt atpūta un kultūras pasākumi kļuva pat lētāki — par 0,1%.

Lielākā ietekme uz vidējā cenu līmeņa celšanos bija dārzeņu cenu kāpumam. Piemēram, kartupeļi jūnijā kļuvuši dārgāki par 11,6%, burkāni — par 69,6%, bet svaigie kāposti — pat par 80,8%. Piena un tā produktu cenas saruka par 1%, gaļas — par 0,7%.

«Dienas bizness»

Valsts ieņēmumu dienesta informācija

Par valsts
nodevu

VID Preiļu rajona nodaļa atgādina, ka saskaņā ar Ministru kabineta 1996. gada 19. novembra noteikumiem Nr. 434 «Noteikumi par atsevišķu uzņēmējdarbības veidu licencēšanu» ceļu satiksmes drošības direkcijā izsniedz atļaujas (licences) mazumtirdzniecībai ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, to numurētiem agregātiem un piekabēm un visu veidu auto-transportlīdzekļu vadītāju apmācībai.

Valsts nodeva par licences izsniegšanu iekasējama, piemērojot likmi, kāda ir noteikta 1995. gada 31. marta Ministru kabineta noteikumu Nr. 77 «Noteikumi par valsts nodevu par sociālās atļaujas (licences) izsniegšanu atsevišķiem uzņēmējdarbības veidiem» 1.18 punktā, speciālās atļaujas (licences) pārējo uzņēmējdarbības veidu veikšanai, ja Ministru kabineta noteikumos nav noteikts citādi, — Ls 100.

Par licences pārreģistrāciju maksājama valsts nodeva 10% apmērā no likmes, kāda noteikta par attiecīgās licences izsniegšanu.

Par iedzīvotāju
ienākuma nodokli

Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvalde sakarā ar uzdotajiem jautājumiem paskaidro sekojošo. Ja darba devējs uzskata par labāku bezskaidras naudas norēķina sistēmu un noslēdz līgumu ar banku par darba algas izmaksu sava uzņēmuma darbiniekiem ar bankas darba algas norēķina karšu (debitkaršu, kredītkaršu) palīdzību, tad darba devējam, veicot ar šo bankas kontu atvēršanu un karšu lietošanas saistītos maksājumus, algas nodoklis nav jāietur. Minētās izmaksas nav jāuzskata par darbinieka labumu (ienākumu) pie nosacījuma, ka šo darba algas izmaksas principu ir izvēlējis darba devējs.

Savukārt, ja darbinieks pats slēdz līgumu ar banku par tās bezskaidras naudas norēķina karšu konta lietošanu, bet darba devējs apmaksā darbiniekam ar šīs kartes lietošanu saistītos izdevumus, tad šajā gadījumā tas būs darba ņēmēja labums, kurš saskaņā ar Ministru kabineta 1998. gada 31. marta noteikumu Nr. 112 «Noteikumi par ienākumiem, par kuriem jāmaksā algas nodoklis» 3.6 punktu ir apliekams ar algas nodokli.

Ēdiet, lai mazinātu stresu

Pirmais, kas jums ir nepieciešams, lai pievarētu stresu, — vesels organisms. Tas ir sasniedzams ar veselīgu diētu, kas piepildīs ķermeni ar enerģiju tā vietā, lai to ātri izsūktu.

Kas nav jāēd

Ja jūsu dzīve jau ir tā stresa pilna, nevajadzētu to vēl vairāk nospiest ar ēdieniem, kas ilgāk pārstrādājas. Tādēļ izvairieties no saldumiem un ēdieniem, kas satur daudz cukura, jo cukurs organismā rada stresa situāciju. Savukārt tādi produkti kā augļi, brūnie rīsi, graudu maize, makaroni, pupas, rieksti un dažādas sēklas organismam tieši dod papildu enerģiju.

Labāk ir ēst nedaudz un biežāk, lai tiktu galā ar krīzes situācijām.

Ogļhidrātiem (bet ne ar cukuru) bagāti ēdieni un produkti palīdzēs jums vēl labāk, ja tie saturēs arī proteīnu. Tāpēc, kad esat pilnīgi satriekts un nomākts, ēdiet ceptus kartupeļus ar rīvētu sieru, rīsus ar zivi, augļus ar mandelēm.

Ja jūs ēdīsiet ēdienus, kas satur pārlieku maz kaloriju, tas, tieši otrādi, var izraisīt papildu stresu, jo maina smadzeņu darbību.

Pretstresa vitamīni un
minerālvielas

Lai saglabātu labu veselību, jāēd kvalitatīvi vitamīni un barības vielām bagāti produkti, taču stresa situācijā pūles šajā virzienā ir jādubulto, jo organisms izlieto visas vērtīgākās vielas divreiz ātrāk nekā parasti. Pamatvitamīni un minerālvielas, kas jums ir nepieciešami, lai tiktu galā ar stresu, ir:

B grupas vitamīni

Stresā jūsu organisms iztērē visus B grupas vitamīnus (B₁, B₂, B₃, B₅, B₆, B₁₂) krājumus, lai radītu papildu enerģiju. Tieši tādēļ stresa situācijā jūs jutīties uzbudināts un nespējat skaidri domāt. Šos vitamīnus jūs varat atrast olu dzeltenumos, zivīs, riekstos, pupās, sierā un jogurtā. Tajā pašā laikā jūs varat iegādāties arī aptiekā B vitamīnu kompleksu, kur ikdienas deva būtu no 25 mg līdz 100 mg.

C vitamīns

Vitamīns C ne tikai nostiprina organisma imūnsistēmu, bet arī palīdz radīt enerģiju. Vislabākais šā vitamīna avots ir

svaigi augļi un dārzeņi, īpaši upenes, citrusaugļi, pipari un brokoļi. Taču, kad jūsu enerģijas daudzums noslīdējis līdz nullei, nedaudz prātīgāk būtu lietot kompleksos C vitamīnus, kuru deva no 500 mg līdz 1000 mg dienā. Tik lielu C vitamīnu daudzumu satur apmēram 22 apelsīni.

Magnijs

Uzbudinājumu, nervozumu un depresiju var izraisīt arī magnija trūkums organismā. Vislabākais magnija avots ir zaļie lapu dārzeņi, rieksti un dažādas sēklas. Ja priekšroku dodat magnijam tablete, tad devai būtu jābūt 250 mg līdz 450 mg dienā.

Mangāns

Šī minerālviela palīdz B vitamīnam nostiprināt nervu sistēmu — stresa laikā visnotaļ vajadzīga lieta. Vislabākais mangāna avots ir avokado, rieksti, graudu produkti, olu dzeltenumi, salātu lapas un āboli. Mangāns, protams, atrodams arī kompleksajos vitamīnos.

Cinks

Cinks ir svarīgs imūnsistēmas nostiprinātājs, tas atbild arī par enerģijas ražošanu. Cinks vislabāk darbojas kopā ar B vitamīnu. Šo minerālvielu varat atrast ķirbju sēklās, riekstos, graudos, olu dzeltenumos, jūras produktos, gaļā. Koncentrētā veidā jums būtu jāņem ik dienu lietot 10 mg līdz 25 mg cinka.

Enzīms Q₁₀

Par šo minerālvielu reti kad runā, taču tai ir ārkārtīgi svarīga loma enerģijas radīšanā, turklāt tā ievērojami uzlabo atmiņu un koncentrēšanās spēju. Dabā tas ir atrodams sardīnēs, skumbrijās, spinātos un valriekstos. Koncentrētā veidā ikdienas deva ir 10 mg līdz 15 mg.

Nomierinošas tējas

Lai mazinātu stresu, jūs varat lietot arī dažādas augu tējas. Galvenais — nesajauciet to iedarbību! Atcerieties, ka:

- ▶ kumelītes palīdz pret satraukumu un bezmiegu;
- ▶ lavanda atbild par veselīgu miegu;
- ▶ citronu balzams mazina satraukumu, depresiju un nervu spriedzi;
- ▶ piparmētras palīdz kuņģa traucējumam, galvassāpju un satraukuma gadījumā;
- ▶ rozmarīns mazina depresiju un nervu pārslodzi.

Pēc Latvijas preses materiāliem

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Preiļu pilsētas dome

- ▶ 23. jūlijā finansu komitejas sēde, sākums pulksten 14.00.
- ▶ 29. jūlijā domes sēde, sākums pulksten 14.00.

Līvānu pilsētas dome

- ▶ 24. jūlijā sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēde, sākums pulksten 9.00.
- ▶ 24. jūlijā finansu komitejas sēde, sākums pulksten 13.00.

Stabulnieku kultūras nams

- ▶ 25. jūlijā pulksten 23.00 spēlēs grupa «Labirints» no Valmieras. Pēc koncerta — diskotēka «TAX — FREE» no Rīgas.

Pelēcu kultūras nams

- ▶ 25. jūlijā pulksten 23.00 dejas. Spēlēs Jānis Zieds -Ziediņš.

Rožkalnu kultūras nams

- ▶ 25. jūlijā plkst. 23.00 diskotēka, spēlēs didžeju apvienība «... un pašam patīk».

Rušonas tautas nams

- ▶ 25. jūlijā pulksten 21.00 Annas dienas balle, spēlēs kapela «Jūlijs».

M.Dziesma

Cienijamie pilsētnieki!

Šī gada 22. jūlijā plkst. 18.00 kinoteātri «EZERZEME» turpināsim DISKUSIJU par apkures problēmām Preiļu pilsētā.

Tautas partijas
Preiļu rajona valde

**PĒRK mežus, izstrādā
cirsma. Palīdz noformēt
Zemesgrāmatu.**

Tāl. 22293, 8-29-355671.

Z/s «PUDŽI» par izdevīgām cenām pērk EGGLEŠ ZĀGBALĶUS (diam. no 18 cm, garums 3,7 m, 4,2 m, 4,9 m). Samaksa tūlītēja. Nodrošina ar transportu.
Tāl. 13418, mob. tel. 29-348997.

Iepērk liellopus, jaunlopus, zīrgus. Samaksa uz vietas.
Tāl. 22985.

Firma no zemniekiem iepērk jaunlopus, liellopus un zīrgus. Samaksa tūlītēja, ir piemaksas. Tāl. 55658.

**Nepieciešami darbam Rīgā visu specialitāšu
kvalificēti strādnieki celtniecībā.**

Ir nepieciešams kvalifikāciju apliecinošs dokuments.

Tāl. uzziņām Rīgā 7-901481, mob. tel. 9-364774.

Pērk visu veidu apaļkoksni mežā un mežā pie ceļa un cirsma.

Tāl. 23743, mob. tel. 9408295.

Tautas dziednieks OSKARS PEIPINŠ būs Preiļos 28., 29., 30. jūlijā, tāl. 23824; Līvānos — 31. jūlijā, tāl. 41220.

25. jūlijā pārdos diennakti vecus melnus un raibus cājus, broileru cājus un cāļu barību Ārdavā 7.50, Aglonā 8.00, Jaunaglonā 8.20, Aglonas stac. 8.30, Baškos pie autobusu pieturas 8.40, Kastīrē 8.50, Preiļos 9.00, Riebiņos 10.00, Stabulniekos 10.20, Galēnos 10.30, Sīļukalnā 10.50, Polkoronā 11.10, Pieniņos 11.30, Smelteros 11.50, L. Anspokos 12.00, Priekuljos 12.10, Rudzātos 12.30, Turkos 13.00, Līvānos pie universālveikala 13.10, Rožupē pie pasta 13.40, Vanagos 14.00, Upmalā 14.20, Rimicānos 14.30, L. Klaparos 14.40, Pilišķos 15.00, Pelēcos 15.10, Nīdermuižā 15.20. Katru svētdienu 9.00 Preiļu tirgū.

Pārdod

VAZ-2105 (ar 2103 dzinēju). Tāl. 52530;
VAZ-21011, 1981. g. Tāl. 18214;
M-412 IE rezerves daļām. Tāl. 55609;
garāžu. Tāl. 16268;
preses auklu. Tāl. 55683;
kooperatīvo trīsistabu dzīvokli. Tāl. 21441;
privatizētu divistabu dzīvokli Preiļos (5. st.). Tāl. 43021 vakaros;
1,5-istabu dzīvokli. Tāl. 24179;
lēti privatizētu 1,5-istabu dzīvokli Preiļos, UAZ-469. Tāl. 14151 vai 8-29-361970;
māju nojaukšanai. Tāl. 18130;
lauku māju, mežu, zemi Aglonas pag. M. Bernānos, Zina. Tāl. 8-252-35596;
lietotu šiferi Upmalas pag. Lauskos, Vilcāns;
ķēvi (8 g.), ērzeltīti (2 g.). Tāl. 13548 vakaros;
darba zirgu (9 g.), trešās laktācijas govī, teliņu Aglonas pag. Jonānos, O. Dzerkale;
teliņi no labas govīs. Tāl. 54628;
govī. Tāl. 36661;
govī. Tāl. 23884 pēc 21.

Ire

vienistabas dzīvokli. Tāl. 54718.

Rīgas mācību centrs organizē PĀRDEVĒJU KASIERU kursus. Pirmā tikšanās 27. jūlijā plkst. 16.00 Līvānu 1. vidusskolā Rīgas ielā 101.
Tāl. 41371 no 9.00 līdz 16.00 darbdienās.

LĪDZJŪTĪBAS

Sirds nepukst vairs.
Bet vēl tai bija skanēt
Un acīm mirdzēt, dzīvi vērojot.
J. Sudrabkalns
Izsakām patiesu līdzjūtību Oļvijai
Zuicānei, MĀMUĻU smilšu
kalniņā pavadot.
Preiļu rajona veterināro darbinieku kolektīvs

Un pēķņpi tavā skanošā dārzā
Ir ienācis klusums —
Tik negaidīts un spalgs.
Dalām bēdu smagumu ar
piederīgajiem sakarā ar Martas
RUSKULES traģisko nāvi.
Aglonas internātgimnāzijas kolektīvs